

A ZANYAFŐD

– regényrészlet

3.

– Namivan?

– Sëmmi. Csak nézlek.

– Mit néző, hogy hogy mosogatok?

– Nem, azt nézëm, hogy mozgatod jobbra-balra a seggöd, ahogy a tészát vakarod lë a lábós fenekirü. Igazán szëxi.

– Ez neköd szëxi? Szëxi-szëx-Albert-këksz?

– A bugyid szëxi, amit ma viselsz. Nagyon, hogy is mongyam... rëtró. Ez a családi bugyidivat a Gajski klánban? Nemzedékról nemzedére öröklödik a család nőtagjai között, az avar kortú kezdve? Nekëm átalába a mútbéli dógok a szëxik. Nem csak ez a bugyogó, hanem ez az albërtkëkszës stósz is. Honnét szëtted?

Dina gyakran használt rímeket hétköznapi mondataiban is, amikor hirtelen nem tudott mit mondani, vagy csak nem figyelt oda. Általában megismételte az utolsó elhangzott szót, és hozzákapcsolt egy rímet, hanyagolva mindenféle logikát. Matija ebben is a nagy-mama hatását vélte fölfedezni.

– Szëttem? Míg le nem vëttem.

– Aznap, amikor a zsákbamacskát vëtted?

– Idegöllek? Unc? Lapátra teszó? Keresó egy másik csajt magadnak? Mennyé csak, te kurafi. Kopy le, büdös disznó, kibaszí. Szëmét. Gané. Na várjá', csak várjá', maj' mëglátod. Hogy is montad? Hogy mongyák ezt felëték? Mindën segg megtanázza a budít?

– Mindën háccsó. És a klózit. Így monnyák ezt felénk. És ezt nem kéne efelejtëned, ha muramënti mënyeyske akarsz lenni.

– Há te aztán igazi muramënti csávó vagy. Csak akkó mondod magad muramëntinek, amikó magyarázkocc, amijé nem tudod helyesen használni a č-t és a ć-t, az -ije-t és a -je-t. Vagy amikó beledumának azok a nyelvújító faszkalap okostojások. Egyëbként is, mikor vótá ott utojjára?

– ...

– No, mi van most? Mongyad, ha unc.

– Nem is. De komolyan. Minden nap egyik ámulatból a másikba ejtesz. Reggel vered a tárgyakat és kivasalod azt a ruhát, amit már fölvettél, mondasz valami lucid hülyeséget, valami dinizmust, és akkor én egész nap azon töröm az agyam, hogy honnan szëdted ezt, és egyáltalán mi kavarog a fejedben. Mintha valamikor régen valami félrekapcsolódott volna abban a rémálomban, és most már nem úgy müködik, ahogyan eredetileg müködött, mégis minden stimmöl, valami rejtett szinten összeklappolnak a dolgok. Nem idegesítesz.

– Azt tudnod kell, hogy előbb-utóbb egymás idegeire fogunk menni a különbözó hülyeségek miatt... tudod ezt, ugye? – Dina most, még mindig mosogatva, szinte teljesen komolyan beszélt. Matijának egy kép ugrott be, hogy biztos tegnap, a munkahelyén, az egyik kolléganője, egy alig valamivel idösebb szókeség, aki egy olyan városkából származott, amely létezésének értelmét a Horvát Autóklub útinform-szolgáltatásában való szerepléssel nyerte el, telebeszélte Dina fejét saját szomorú, sokéves házasságának történeteivel. Semmi nem a régi már. A pasi talán tök lazán bemegy a fürdőbe, miközben a csaj fogat mos, leül a vécére és elkezd szarni és közben azt firtatja, mit főz majd a csaj szombaton, zöldbabot vagy kelkáposztát. És nem lát ebben semmi kivetnívalót. A csajnak meg ez annyira érthetetlen, nem is tudja, hogyan mondhatná el, hogy ez nem tetszik neki, és hogy ezek után nehezen várható el, hogy vonzónak tartsa. Emiatt aztán már hónapok óta nem szexelnek, Dina fiktív munkatársnője és az ő valószínűleg reális férje.

– Nézd, te nekem má most a faszomon jössz ki. Ki a franc hord manapság ilyen öregaszonyos bugyit.

– Ez a mosogató bugyim. Autót csakis tangában mosok. Na, de most komolyan. Ritkán vagyok patétikus, de nekem mindez nagyon is tetszik, és ezért furcsának tűnhetek. Tudni akarom, hogy nem hagyod annyiban. Tudom, hogy én nem fogom.

– Nem gondolod tán, hogy engem hidegen hagy? Még csak lő se tagadhatom. Történjen bármi... És ez nekem nagyon fontos. Nem hagyom annyiban. Oké?

– Na jó.

– Tudod mit? Most írunk egy olyan izét... listát, a tündöket szarás, krízis, akármi esetére. Tudod, három-négy olyan dolgot, amit okvetlen még köll tennünk, ha egyikünk elhidegül, fölbaszódik, mindégy. Szerintem az emberek azé mēnnek szét, mer má nem igyeköznek, mer efelejtik, mi is az, ami korábban összekötötte őket. És ez... olyan könnyű. Mēhet, ugyē? A lista.

– Egy *to do*-lista.

– Igen, egy *to do*-lista szakítás esetére, és ha a listán szereplő dolgokat végigcsináljuk, akkor: *ta-dammm*, ott leszünk, ismét, a kezdetēknél!

– Tu du, ta-dam. Nem bánom. Írjad te, nekem van még néhány tényérom. „Szakítás esetén...”

– Várj, máris. „Szakítás esetén alulírott Matija Dolenčec és Dina Gajski kötelesek lenyomni egy numerát.”

– Eredj a picsába, én komolyan gondoltam.

– Én is komolyan gondolom. Ez azon három dolog közē tartozik, ami a leginkább hozzád köt. Tudod, hogy korábban... Nem is tudom... Tudod, hogy mindenki valamit színészkedik. Tudod, a mindennapi életben. Korábban mindig attól féltem, ha most jobban belegondolok, hogy szex közben nem látni a szememben, ki is vagyok én valójában. Veled ettől nem kell tartanom.

– Tényleg?

– Tényleg. És nem csak azért, mert már egyébként is birtokolod a pofámat.

– No jó, ezt megúszad. De mindez szóba se jöhet, ha a szakítás oka megcsalás. Akkó inni fogok a véredbű, a zanyád ne sirasson.

Ad kettő. „Szakítás esetén mindkét félnek joga van fölteni három kérdést, amelyekre a másik félnek őszintén kell válaszolnia.”

– Oké, de hát ezt már most is megteheted.

– Talán, asszem. Néha tudsz kicsit titokzatos és hallgatag lenni, amikor elkap az a te fura hangulatod. És ki tudja, mi történhet még ezután. Mi éljük tovább az életünket, továbbra is ebben a kapcsolatban... Az emberek változnak. És annak az illúzióknak köszönve maradnak együtt, hogy a másik fél állandó.

– Ad három. „Szakítás esetén Dina Gajskinak és Matija Dolenčecnek közösen föl kell keresniük a következő helyszíneket: ahol először meglátták egymást, ahol először megcsókolták egymást...”

– „Ahol először fogták egymás kezét, ahol először érezték, hogy a másiknak nem éteri teste van, és nem dezodorszagút izzad...”

– Mivan? Ez mikor volt?

– Amikor a villamosra vártunk, a múzeumi találka után.

– Komolyan?

– Ha mondom. Óriási szagod volt. Savanyú. Nagyon férfias voltál.

– Szívás. Te nekem még soha nem voltál büdi. Ritkábban kéne mosakodnod. És az utolsó: „ahol egyikük először megértette, hogy már soha semmi nem lesz olyan, mint amilyen korábban volt”.

– Ahol egyikükkel megfordult a világ.

– Azon a lépcsőn.

– Azon a lépcsőn.

– Visszatérünk oda, és megismételjük mindazt, amiről azon az estén beszélgettünk. Fölvesszük azokat a cuccokat is, amelyeket akkor viseltünk. Utána pedig, ha kell, megismételünk minden egyebet is. A másnapi sms-eket is, a cédevitát az ebédszünetben, és sorra a napokat, addig a napig, amikor elkezdődtek a gondok.

– Ugyanabban a történetben forgunk majd, körbe-körbe, ha kell, életünk végéig.

– Százezerszer.

– Hé, csináljunk egy listát négy-öt olyan dologról, amit meg kell tennünk, hogy együtt maradjunk.

– Lehet. Írjad.

4.

– Első. Minden nap idézzünk föl valami szépet, amit együtt éltünk át. Minden nap, alvás előtt megidézünk egy szép emléket, ágyba bújunk vele, odasimul hozzánk a takaró alatt, mint egy gyerek, és velünk tölti az éjszakát. Eszünkbe fog jutni egy történet, amit a magunkévá tettünk.

– Jó. És soha nem fekszünk le mérgesen. Soha.

– Mi bajod?

– Semmi.

– Semmi? És akkor miért van az, hogy rám se néztél az elmúlt két órában?

– Mert rád se bírok nézi pillanatnyilag. Fáradt vagyok. Aludni akarok. Holnap hétkor kelek, és Miljac tényleg fárasztó tud lenni, ha berúgott. Én szeretem őt, de bassza meg a jutyúbját és az idióta Jackass-klónos videóit hajnali fél kettőkor. Hagyj békén és vigyél haza.

– Most mit vagy ilyen. Csak másokkal tudsz kedves és udvarias lenni?

– Jaj, hagyj most békén! Ne dumálj, vezess!

– Kedves kisasszony, nem lesz ez így jó.

– Hanem hogy lesz jó? Tán csak nem akarod megszabni, hogyan beszéljünk? Vagy azt gondolod, hogy megjátszom magam?

– Mi a fene bajod van?

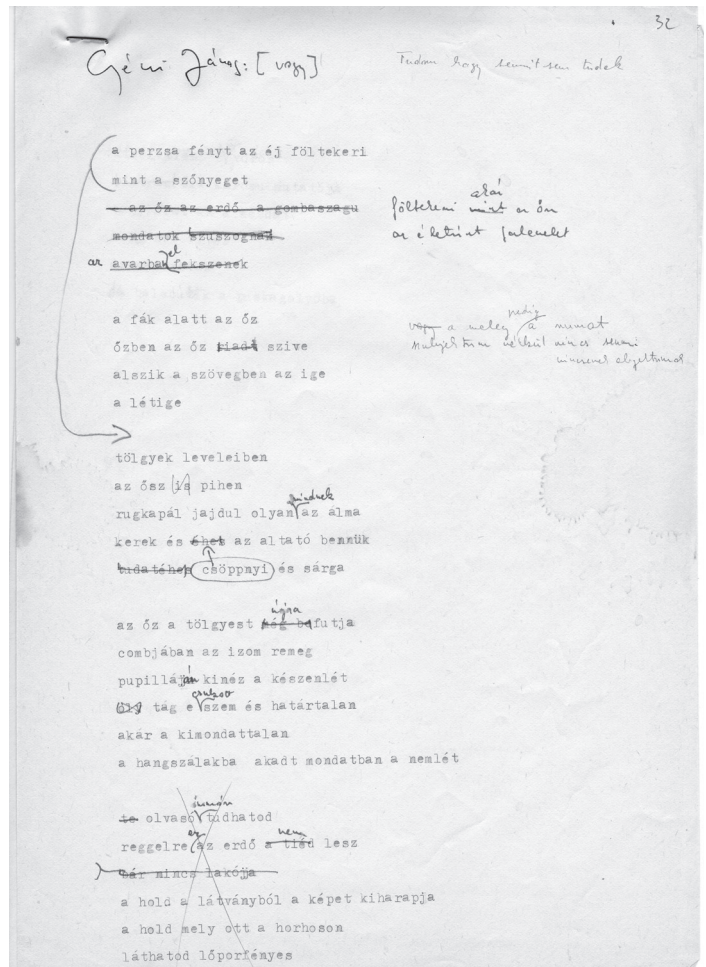
– Na, akkor elmesélem, mi a fene bajom van. Van az a vicces történeted, amelyet legalább tízszer elmeséltél már nekem, amikor te, Miljac, Prle és a többiek vitorlázni voltatok, és elkaptok benneteket a vihar, és kikötöttek valami szigeten, telezabáltatok magatokat hallal és bort vedeltetek valami öregnél, és a konyhája padlóján aludtatok mindannyian. Ezt a történetet te tulajdonképpen kitaláltad, ugye?

– ...

– Megkérdeztem ugyanis a fiúkat, amikor pisálni mentél, nem tudtam, mi másról beszélgethetnék, de ők csak bámultak rám, mint borjú az új kapura.

– Ugyanmár, Miljac olyan részeg volt, hogy még a saját öreganyjára se emlékszik.

– Ugyanmár, szerintem is. Hülyét csináltam magamból. Csak azt nem értem, miért kellett ezt a sztorit kitalálnod. És miért úgy mesélted nekem, mintha tényleg megtörtént

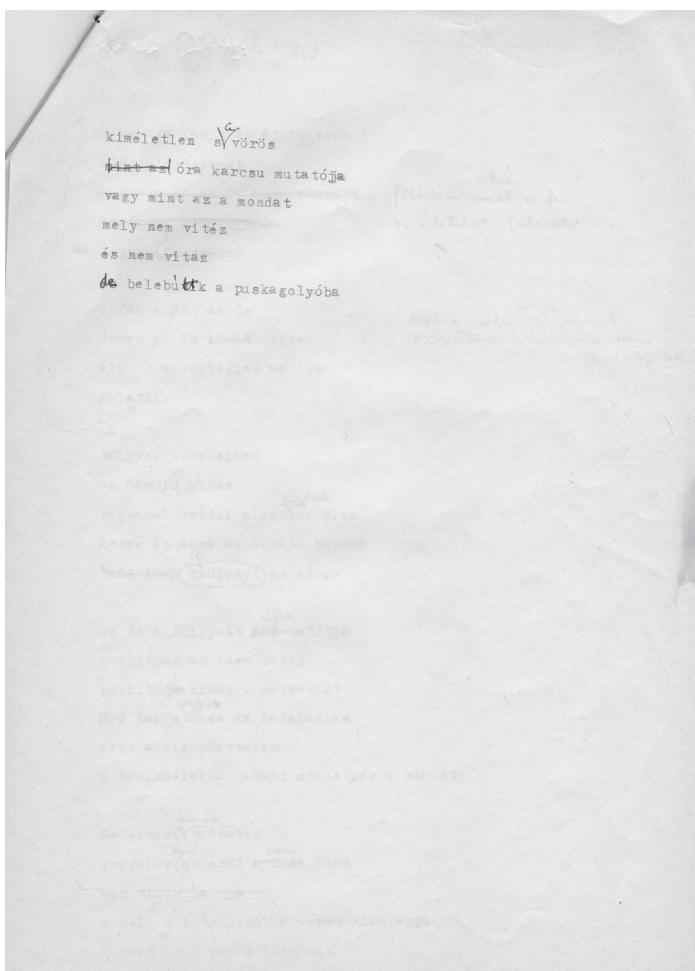
Géczy János kézírata

volna. Írj egy novellát, haver, ne adj be nekem olyan történeteket, amelyekben te vagy a laza csávó.

– Nem akarok erről beszélgetni. Most szépen kialszod magad, aztán holnap minden oké lesz. Kiakadtál.

– Ne viselkedj velem úgy, mintha idióta lennék. Egy szót se szólnék, ha ez először történt volna. Akkor is így nézett rám Prle, amikor tekézni voltunk, és megkérdeztem, milyen volt, amikor te és Miljac elintéztétek azokat a punkokat, akik elvették tőletek a piát a parkban. Bámult rám, aztán rád, aztán megint rám. Aztán csak motyogott valamit, te meg témát váltottál. Úgy nézett rám, mintha azok a punkok, az öreg halással ellentétben, valóban léteztek volna, de nem ti intéztétek el őket, hanem ők benneteket.

– Na ide figyelj, ő ott se volt, honnan tudhatná. Neked meg egy kicsit kevésbé kreatívan kéne értelmezned mások tekintetét,

Géczi János kézírata

hanglejtését és egyéb ilyen baromságokat. Van egyéb okos kérdésed is? Én és Miljac elég sok verést adtunk és kaptunk...

– ...nekem ez tökmindegy! Hidegen hagy, ha akár minden nap megverték téged, mint szódás a lovát, vagy ha, épp ellenkezőleg, nem éltél át egész életedben egyetlen izgalmas dolgot se. Tökéletesen hidegen hagy. Csak azt nem értem, miért van szükséged arra, hogy ezeket a sztorikat kitaláld. Nem középiskolás vagy már, baszki. Ezekkel nem befolyásolod a rólad alkotott véleményemet. De nagyon is befolyásolja az, ahogyan előadod őket, mintha igazak lennének. Hallottam olyan pasikról, akik hazudnak a csajuknak, hogy üzleti útra mennek, de valójában a volt nőjüket kefélik valami szállóban. Az ilyen hazugságokat megértem. De ez, amit te csinálsz...

– Dugd föl magadnak a hazugságokat. Nem találtam ki semmit, és semmi szüksé-

gem arra, hogy erről beszélgessek veled, amíg így föl vagy baszódva. Hazaviszlek, és én is hazamegyek. Úgyszincs már nálad tiszta gatyám.

– Nem kezdünk mondatot azzal, hogy neked soha és neked mindig. *Olvastam, hogy azok a párok, akik ezeket a kifejezéseket komoly beszélgetéseikben is használják, gyakrabban szétmennek.*

– *Neked mindig jó ötleteid vannak, drágám.*

– Egy kicsit?

– Mit?

– Hát egy kis entyem-pentyemet.

– Nem!

– Na, nincs senki a strandon...

– Eszembe sincs! Nem vagy normális.

– Naaa. Megkívántam. Hm? Csak egy kicsit, nyuszkó-muszkó. Csak egy kicsit megsimizzük egymást. Az még soha senkinek nem ártott meg.

– Otthon visszatérhetünk rá, később. Egyébként is, sós a farkad a tengertől.

– Na és. Sós hering. Nem lehet csak sós tojással jóllakni. Naaa, tudom, hogy te is szeretnéd.

– Szörnyű vagy. Neked könyvet kéne írnod arról, hogyan nem szabad becsajozni. Ma bizony hoppon maradsz. Tudod, mit akartam mindig megkérdezni?

– Mit?

– Mi történt ezzel a két lábujjaddal.

– Hát elmondtam már.

– Azt mesélted, hogy az erdőben voltál a haverokkal, amikor még kicsi voltál, és rátok esteledett, és beleléptél valami pocsolyába, és nagyon hideg volt, és le kellett vágni a két ujjad.

– Ja. Ennyi.

– De az anyukád azt mesélte tegnap, hogy egy időben holdkóros voltál, és egy éjszaka kint akadtak rád, az udvaron, és akkor vittek a kórházba, leaprítani a körmeidet. És ezt ő úgy meséli... na, szóval, nagy beleéléssel. És hogy megfagyhattál volna.

– Jajmár, ismered anyámat. Nem voltam holdkóros, hanem a haverokkal volt egy titkos társaságunk, és éjszaka összejártunk, a *Životinjsko carstvo* csoki képecskéit cserebe-

rélni, én meg kizártam magam, és nem tudtam bemenni a házba.

– És ekkor vágják le az ujjaidat?

– Nem, ez nem akkor volt, talán én jobban tudom, mikor volt. Akkor az erdőben voltunk.

– Akkor biztos ő keverte össze. Meséltél már arról a titkos társaságról, a falusi haverokkal. De azt mondtad, hogy kincset kerestek, vagy valami hasonlót.

– Ugyan, mindenfélét csináltunk. Már nem is jut eszembe minden baromság, amit kitaláltunk.

– Jó lehetett. Biztos szórakoztató volt. Hogy hívták ezeket a barátaidat?

– ...

– És miért nem mész te soha a Muraközbe?

– Hát... eladtuk a házat, meg minden...

– De vannak még ott rokonaitok, nem?

– Vannak... de nem járunk össze, amióta Zág-rába költöztünk.

– Miért?

– Jaj, de rám szálltál ma. Nem tudom, nem találkoztam velük száz éve. Senki nem forszírozta a találkozásokat.

– Nem szálltam rád, csak érdekel. És a haverokkal, a titkos társaságból, tudtok egymásról valamit?

– Jaj, kopj már le. Mit akarsz? Nem, nem vagyok kapcsolatban senkivel a Muraköz-ből. Hogyan magyarázzam ezt tovább? Több mint húsz éve nem jártam arra. Vidéki bun-kók, parasztok, nem tudom, mi a fenét csinálnék én ott, és kivel beszélgetnék.

– Mit kapod most föl a vizet?

– Hát mert macerálsz, meg ez a napsütés is szétbassza az agyamat, és betett nekem az a tegnapi koktél, a fejem is fáj, elegendem van a strandból. Megyünk?

– Egy órája jöttünk le. Ne idegesítsd föl magad. Most miért haragszol?

– Ó, baszd meg. Neked mindig addig kell a strandon maradnod, amíg ropogósra nem sülsz. Én nem tudok egy óránál tovább egy helyben maradni, ideges leszek. Hányingerem lesz.

– Én tényleg nem értem, mi a fasz bajod van.

– Visszamegyek az apartmanba, csörgess meg, ha jöhetek érted. Szevasz.

– Menj csak, nem vagy normális. Veled mindig valami gebasz van. Kibaszott csodabogár.

– *Őszintének kell lennünk egymással. Ha kell, akkor a brutális igazságot is ki kell mondani, lesz, ami lesz. Cserébe, szét kell választanunk a fontos és jelentős dolgokat a mellékes részletektől. Nem szabad leragadni a részleteknél.*

– ...nagyon vicces volt, látnotok kellett volna. A könyvbemutatók tán különleges eseménynek számítanak abban a faluban. A középkorú tanítónők, a helyi orvosnő és az anyakönyvvezető aznap fodrászhoz mennek és fölveszik a kisestélyit...

– ...és ráéveszik a közömbösen unatkozó férjeiket, hogy vegyék föl az öltönyeiket, amelyekbe már alig férnek bele. A pasik azoknál az asztaloknál parkolnak le, ahova később a harapnivaló és a röviditalok kerülnek...

– ...mindenki kimért, mintha söprűnyelet dugtak volna föl a seggükbe, mintha színelőadáson lennének, és nem is könyvbemutató. Egyszer látnotok kell. Mindenki arra vár, hogy mi lesz a következő esemény. De te teljesen oké voltál, szívem, tök édi.

– Na ja, tudom, nem tehetek róla. Ahogy Dina mondta, nem mernek nevetni, nehogy elrontsák az előadást, a jelenetet, vagy minek is képzelik, és tapsolni is csak akkor mernek, ha fölolvassunk egy részletet, meg persze a végén, amikor végre mehetnek enni, meg irodalomról beszélgetni.

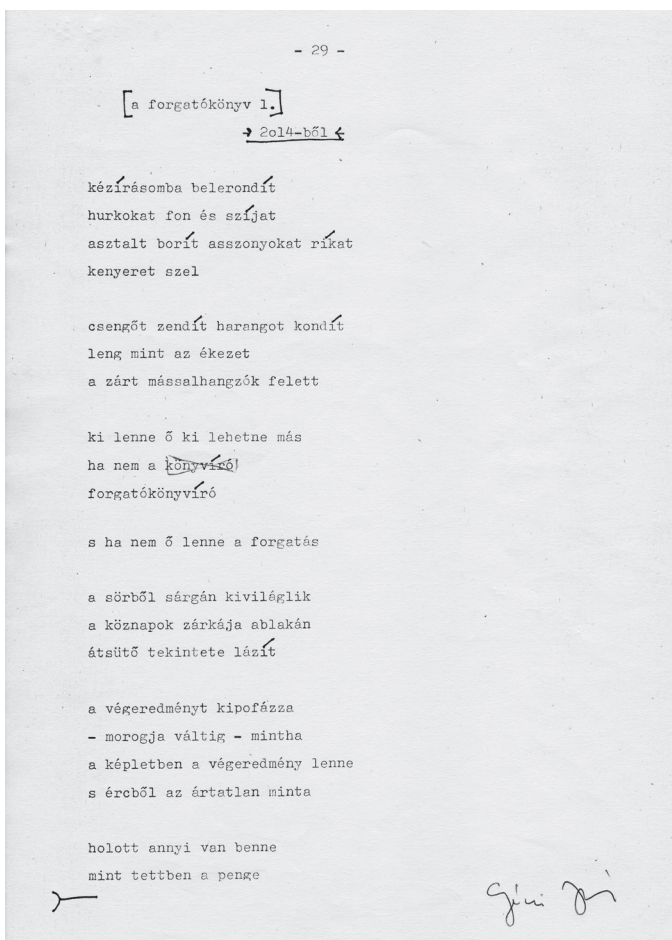
– Igen, arról, hogy az irodalom milyen ótvár volt Balzac idején, és hogy ma mindenki milyen ocsmányul beszél, milyen faragatlan, ok nélkül is mindig a szex kerül szóba, mindenki angol kifejezéseket használ, nem tisztelik a horvát nyelvet. Hé, meséld már el azt a pasit, aki elkezdett szavalni.

– Ja tényleg, tán a helyi nyelvművelő társaság seriffje volt, vén, mint az országút, kicsit berúgott, és nekiállt Tadijanovićot szavalni, de folyton belesült. Billegett a sarkán és a lábujjhegyén, a kezében egy pohár sauvignonnal, de ő volt a sztár az átlag hat és fél évtizedet megélt társaságban.

– Nem ez volt az érdekes, hanem az, hogy egy csaj megjegyezte: „Látszik, hogy igazi

úriember. A nadrágja éle milliméterre pontosan áll." Az öregnek összejött egy numera aznap este, fogadni mernék.

– Biztos, de a könyvbemutatómmal adtam föl neki magasra a labdát. Mondhatott volna egy köszönömöt, vagy küldhetett volna egy kártyát, de semmi. Nektek viszont látnotok kellett volna Dinát, hogy eljátszotta a *groupie*-t. A könyvemet a kezében tartotta,

Gécz János kézírata

összebújít a kanapén néhány öreglánnyal, és időnként odaszólt nekem, hogy „Szerelmem, juttasd eszembe, mire gondoltál, amikor azt írtad, hogy...”

– Akkor most juttasd eszembe, mikor is volt ez pontosan?

– Ne már... te voltál a csúcs. Hogyhogy mikor, hát most egy hete, amikor a könyvbemutatón voltunk.

– Igen, a jelenetre emlékszem, de arra nem, hogy én bármit odaszóltam volna neked. Ne túlozz.

– Ugyan, Dina, nem szégyen fontoskodni...

– Hát hogyne, hiszen te vagy a százötven eladott példányoddal a Šišić utca egyik legjelentősebb írója, és én vagyok a te *groupie*-d.

– Mi a fene van most veled? Hülyéskedünk, nem? A barátaid szeretnék hallani, milyen az életed, amióta tagja lettél a horvát irodalmi *jet-set*nek. Nem látod, hogy irigykednek rád? Az egy tökéletesen mondén világ, el se tudjátok képzelni. *Chivas Regal*, *Dom Pérignon*, és fehéret szippant mindenki.

– Igen, hülyéskedünk, de ne túlozz, szerelmem.

– Egyszóval, látnotok kellett volna Dinát, ő volt a középpontban. Elmesélte a nyanyáknak, milyen nehéz az élet egy író mellett, hogy folyton ideges vagyok, hogy éjszaka dolgozom, aztán másnap...

– Na jó, állítsd le magad egy kicsit, babám. Mikor mondtam ezt?

– Hát amikor ott álltál azokkal a nőekkel a kanapénál, hogy lehet erre nem emlékezni...

– Micsoda egy ember vagy te?! Baszki, tudatában vagy te annak, hogy hazudsz? Csak ennyit mondj, tudod-e egyáltalán, hogy hazudsz, vagy ez el se ér az agyadig? Úgy hazudsz, hogy azonnal el is hiszed magadnak.

– Mi a fene bajod van, hülyéskedek. Jusson eszedbe az a három nyanya.

– Baszki, te zsinórban hazudsz, engem meg azzal cesztetsz, hogyan utánzok le minden kicsit is érdekesebb gondolatot a fácsén! Erre már korábban rájöttem, és ezt valahogy még el is tudom viselni. De most már az én emlékeimet is elkezdted kitalálni! Normális vagy te egyáltalán? Nem találhatod *te* ki az *én* emlékeimet! Én tudom, hogy ki vagyok, mit csináltam és hol voltam. Veled ellentétben!

– Minden nap föl kell fednünk a másíknak egy dolgot, ami zavart bennünket aznap, és egyet, aminek örültünk.

– Én érdeklődéssel fogom hallgatni az összes sztoridat.

– Remélem, lesz elég türelmed. Én rengeteget tudok mesélni. És amikor majd nem lesz több mondanivalóm? Akkor mi lesz?

– Akkor elkezdted előlről. Százezredszer is.

RAJSLI Emese fordítása